

NTONDA ZONAL EXAMINATIONS BOARD

END OF TERM ONE EXAMINATION

CHICHEWA

(100 Marks)

Name of Candidate: _____

(Surname First)

Name of School: _____

GAWO A (Malikisi 30)

Lembani **CHIMANGIRIZO** pa mutu oti
"MALINGALIRO ANGA". Mwazina tsaitirani izi:

NDIME YOYAMBA

- Malingaliro anu
- Chifukwa chomwe muli ndi malingalirowo

NDIME YACHIWIRI

- Zomwe mukuchita kuti mukwaniritse malingaliro anu
- Zomwe zingalepheretse kukwaniritisa malingaliro anu

NDIME YACHITATU

- Zomwe mudzachite mukadzakwaniritisa malingaliro anu

KAPENA

Lembani **KALATA** kwa atsibweni anu yowafotokozero za momwe maphunziro anu akuyendera. Mwadzina tsaitirani izi?

NDIME YOYAMBA

- Sukulu yomwe mumaphunzira
- Momwe maphunziro akuyendera

NDIME YACHIWIRI

- Mavuto omwe mukukumana
- Zinthu zomwe atsibweni angakuchitileni kuti maphunziro anu ayende bwino

NDIME YACHITATU

- Zomwe mudzachite mukalandira thandizo.

GAWO B (Malikisi)

KUMVETSA NKHANI

Werengani nkhani ili mmusiyi mosamala ndipo muyankhe mafunso otsatirawa.

Mudzi wa mfumu Mwandama adaumanga pa Chigwa kufupi ndi Nkhalankho ya Tandale. Phiri la Mpita limaonekera pang'ono kuseli kwa nkhalango ija. Mfumu Mwandama idali yaimuna, idali ndi ana asanu ndi m'modzi. Wachisamba adali wa mwamuna, dzina lake Maluli. Maluli adali mwana wokonedwa wa mfumu mwandama, adali omvera kwambiri, okonda kucheza ndi anthu, odzichepetsa ndi waluntha lofuna kuphunzira zinthu zambiri. Maluli amakondana kwambiri ndi mlongo wake Namagetsi yemwe adapondana naye. Namagetsi samatha kuphika zinthu osamupatsako mchimwene wakeyo. Maluli akabwera ndi china chofuna kuphika amachipereka kwa Namagetsi.

MAFUNSO.

- a. Tchulani maina awiri a ana a mfumu?

- b. Kodi dzina la mfumu yatchulidwa mnkhaniyi ndi yani?

c. Mawu oti “Wachisamba” akutanthauzanji munkhaniyi?

d. Fotokozani makhalidwe awiri a mwana wa mwamuna wa mfumu munkhaniyi.

e. Perekani mawu ofanana m’matanthauzo ndi awa:

i. Chigwa: _____

ii. Adapondana: _____

f. Kodi dzina loti Tandale lidali la chiyani?

g. Tchulani dzina la mwana yemwe adali wokonedwa kwambiri ndi mfumu.

h. Perekani mutu wa nkhaniyi.

4. GAWO C KUPANGA ZIGANIZO (Malikisi 10)

Pangani ziganizo ndi mawu awa:

a. Khumutcha

b. Chitokosi

c. Dzinja

d. Mbadwa

e. Mpamba

5. GAWO D (Malikisi 40)

MITUNDU YA MAWU

1. Kupewa matenda ndi bwino

A. Mlowa m’malo

B. Mneni

C. Dzina

D. Muonjezi

2. Phwando likudikila mkwati kuti abwere.

A. Mfotokozi

C. Mperekezi

B. Muonjezi

D. Dzina

3. Chitagwa kuti phi tonse tidacheuka.

A. Mfotokozi

C. Mfuwu

B. Dzina

D. Mvekero

4. Mayo! Njoka yandiluma.

A. Mneni

C. Mvekero

B. Dzina

D. Mfuwu

5. Iye amayenda mothimbwidzika.

- A. Mlumikizi C. Mneni
 B. Mfotokozi D. Muonjezi

Mafunso 6 mpaka 10. Sankhani mitundu ya mayina omwe ali ndi mzere kungsi kwawo mziganzizo zotsatirazi.

6. Amalume azenza mtolo wa nkhuini.
 A. Losakhudzika C. Launjinji
 B. Lokhudzika D. Lamwinimwini
7. Iwo amakhala ku Lilongwe.
 A. Lopanda mwinimwini
 B. Launjinji
 C. Lamwinimwini
 D. Losakhudzika
8. Mwano supindula.
 A. Lokhudzika
 B. La mwinimwini
 C. Lapadera
 D. Launjinji
9. Ndipatsireni mpeni
 A. Lokhudzika
 B. La mwinimwini
 C. Lapadera
 D. Launjinji
10. Boma linayambitsa sukulu za ulele.

- A. Lokhudzika
 B. Lopanda mwinimwini
 C. Launjinji
 D. Losakhudzika

Mafunso 11 mpaka 15, Sankhani chachikulu cha zinthu zaperekedwazi

11. Mwanapiye

- A. Nkhanga C.
 Buluzi
 B. Tambala D.
 Nkhuku

12. Mbululu

- A. Nkhano C. Nathasa
 B. Chule D. Finye

13. Mnyamata

- A. Bamboo C. Mwana
 B. Kamuna D. Muphwa

14. Chiunda

- A. Mwanapiye C.
 Nkhawena
 B. Nkhunda D.
 Nkhukutembo

15. Mphonda

- A. Mkota C. Msona
 B. Mnthoni D. Galu

Mafunso 16 mpaka 20. Sankhani mawu otsutsana mmatanthauzo ndi omwe

atsekedwa mzere kungsi kwawo mziganizo zotsatirazi.

16. Mwanayu ndi wamwano.

A. Wochenjera	C. Waulemu
B. Wofatsa	D. Wodzimva

17. Atate apita ku Phalombe.

A. Agona	C. Akhala
B. Afika	D. Abwera

18. Mfumu iyi imaweluzwa bwino milandu.

- A. Mdzakazi
- B. Mpongozi
- C. Mfumakazi
- D. Mfumukazi

19. Amayi ali kumunda.

A. Amalume	C.
Atatavyala	
B. Atate	D. Mkamwini

20. Agogo ali ndi nkhosa zitatu

A. Mphulu	C. Mzidzi
B. Msoti	D. Mzambwe

Mafunso 21 mpaka 25. Sankhani mawu omwe akusonyeza kuchuluka kwa mawu ali ndi mzere kungsi kwawo.

21. Kuseri kwa nyumba yathu kuli njoka.

A. Njoka	C. Manjoka
B. Zinjoka	D. Chinjoka

22. Agogo andipatsa mbuzi.

A. Zimbuzi	C. Mbuzi
B. Atoned	D. Ambuzi

23. Mphunzitsi wa mkulu wapiti ku zomba.

A. Aziphunzitsi	C.
Maphunzitsi	
B. Aphunzitsi	D.
Tiaphunzitsi	

24. Khasu langa lasweka mpini.

A. Makhasu	C.
Makhatsu	
B. Makatsu	D.
Makasu	

25. Mwanapiye wagwera m'madzi.

A. Amwanapiye	C. Anapiye
B. Tinapiye	D. Tianapiye

Mafunso 26 mpaka 30. Sankhani gulu lamayina amawu omwe ali m'musiwa.

26. Anthu.

A. Mu, - A	C. Chi, - Zi
B. U, - MA	D. Li, MA

27. Khasu.

- A. U, - MA C. Ka, - Ti
 B. LI, - MA D. KU, - PA,-MU

28. Madzi.

- A. Chi, - Zi C. I, - Zi
 B. Ka, - Ti D. Mu, - Mi

29. Kamwana

- A. I, - Zi C. Mu, - Mi
 B. Ka, - Ti D. Li, - MA

30. Zovala

- A. Chi, - Zi C. Ka, - Ti
 B. I, - Zi D. KU, - PA, - MU

Mafunso 31 mpaka 35. Perekani matanthazu azilapi zotsatirazi.

31. Mbalame yaikila pa minga.

- A. Lilime C. Dzanja
 B. Malaya D. Diso

32. Miphika yaphulana.

- A. Singano C. Chipanda
 B. Minga D. Chigule

33. Zungulira uku tikumane uko.

- A. Mutu C. Ndolo
 B. Gaga D. Lamba

34. Chimunda chachikulu zokolola
 m'manja

- A. Chingwe C.
 Tsitsi
 B. Maso D. Mtedza

35. Kankhalamba kai mvi m'mimba

- A. Malambe C. Malalanje
 B. Mtedza D. Papaya

Mafunso 36 – 40. Zifanifani, malizitsani zifanifani ndi mawu oyenera

36. _____ ngati kalulu

- A. Kufatsa C.
 Kuchenjera
 B. Kujijirika D. Kupusa

37. Kupusa ngati _____

- A. Nsima C. Nkhuku
 B. Nkhosa D. Nkhumba

38. Kutalika ngati _____

- A. Kamba C. Nsewu
 B. Nsungwi D.
 Mvula

39. Kuwala ngati _____

- A. Dzuwa C. Duwa
 B. Moto D. Magetsi

40. Kukonda m'madzi ngati_____

- A. Chitete
- B. Mwana
- C. Chule
- D. Fisi

MAFUNSO ATHERA APA!!